

Міністерство освіти і науки України
Департамент освіти і науки Миколаївської обласної державної адміністрації
Миколаївський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
Миколаївське територіальне відділення Малої академії наук України
Обласний Будинок художньої творчості
Миколаївської обласної ради

Схвалено

Протокол вченої ради Миколаївського
обласного інституту післядипломної
педагогічної освіти

від 26 травня 2021 р. № 4

Григорук

Погоджено

Протокол педагогічної ради
обласного Будинку художньої творчості

від 16.03 2021 р. № 1

Затверджено

Наказ департаменту освіти і науки
Миколаївської обласної державної
адміністрації

від 17.06 2021 р. № 213

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

З ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ДОСЛІДНИЦЬКО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО НАПРЯМУ

ГУРТКА «ФОЛЬКЛОРИСТИКА»

1 рік навчання

Миколаїв, 2021

Укладач:

Руссова Владлена Миколаївна, кандидат філологічних наук, доцент, керівник гуртка «Фольклористика» Обласного будинку художньої творчості.

Рецензенти:

В.І.Шуляр

доктор педагогічних наук, доцент,
професор, заслужений учитель України

Г.С.Косарева

кандидат філологічних наук, доцент кафедри
української філології та міжкультурної комунікації
Чорноморського національного університету ім.Петра
Могили

Анотація на програму

Навчання за програмою з позашкільної освіти дослідницько-експериментального напрямку гуртка «Фольклористика» забезпечуватиме ознайомлення учнів з різноманітними зразками українського фольклору, сприятиме теоретичній підготовці учнів з основних явищ і понять фольклорознавства; розширюватиме естетичне поле сприйняття українського фольклору в контексті нашої культури, а також впливатиме на результативність проведення науково-дослідної діяльності.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Наукове об'єднання учнів старшої школи (гурток «Фольклористика») у складі Миколаївського територіального відділення Малої академії наук учнівської молоді – самоврядна одиниця позашкільного навчального процесу, котра, діючи в межах Конституції України, закону України «Про освіту», Закону України «Про позашкільну освіту» має на меті сприяти науковій, винахідницькій, іншій творчій діяльності учнів. Тож діяльність об'єднання забезпечуватиме ознайомлення учнів з кращими зразками української народної поетичної творчості, сприятиме теоретичній підготовці учнів з основних явищ і понять; розширюватиме естетичне поле сприйняття народнопісенної творчості в контексті світової культури, а також впливатиме на результативність проведення науково-дослідної діяльності.

Метою роботи гуртка є засвоєння курсантами знань про особливості розвитку фольклору, специфіку його жанрів, зв'язок усної народної творчості з художньою літературою.

Серед основних *завдань* діяльності об'єднання:

- поглиблювати вміння учнів щодо окремих розділів фольклористики;
- розширювати світоуявлення за рахунок дослідження важливих пластів народної творчості;
- познайомити з кращими зразками фактичного матеріалу;
- навчити аналізувати окремі одиниці;
- порівнювати та зіставляти з окремими жанрами фольклору, художніми творами;
- сформувати уміння і навички з проведення пошукової, а також науково-дослідної діяльності.

Принципи діяльності гуртка: створення атмосфери наукового пошуку і системних досліджень; верховенство наукової новизни, аргументованості, виваженості; рівноправність членів гуртка, чесність і відвертість; органічний зв'язок науково-дослідної роботи із навчанням у школі.

Форми організації навчального процесу об'єднання: навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи.

Основними видами навчальних занять є лекція; лабораторне, практичне, семінарське, індивідуальні та групові консультації.

Самостійна робота учня є основним засобом оволодіння матеріалом у вільний від регламентованих фольклористичним гуртком занять час.

У роботі фольклористичного гуртка можуть брати участь, як правило, учні 9-11 (12) класів загальноосвітніх навчальних закладів, вихованці позашкільних, професійно-технічних, вищих I-II рівня акредитації навчальних закладів, які займаються науково-дослідницькою діяльністю у групі 15 осіб.

Кількість годин на тиждень – 4.

Загальна кількість годин на рік – 144 (відповідно до Типових навчальних планів для організації навчально-виховного процесу в позашкільних навчальних закладах системи Міністерства освіти і науки України, затверджених наказом МОН України № 676 від 22.07.2007 р.).

Практичне значення набутих умінь та навичок зумовлене можливістю їх використання під час написання науково-методичних досліджень, окремих статей, можуть бути використані у роботі наукового товариства учнів Малої академії наук учнівської молоді Миколаївщини.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН РОБОТИ ГУРТКА

№	Зміст роботи	Кількість годин		
		Теорія	Практика	Загалом
1.	Вступ. Ознайомлення з метою, змістом, формами роботи гуртка. Фольклор і фольклористика.	6	6	12
2.	Основи наукових досліджень: від перших кроків до становлення дослідника. Робоче місце дослідника. Систематичність виконання робіт.	4	7	11
3.	Особливості затвердження тематики наукових робіт. Дослідження жанрів міфології.	4	7	11
4.	Специфіка роботи з бібліографічним апаратом наукового джерела. Поетика міфу.	4	7	11
5.	З'ясування актуальності, наукової новизни наукового дослідження. Міфологія і фольклор.	4	7	11
6.	Провідні наукові джерела енциклопедичного характеру: знайомство й вироблення навичок роботи з ними. Прийняття християнства: події та наслідки для фольклористики.	4	7	11
7.	Визначення структури дослідження, вимог до написання і оформлення його основних компонентів. Біблійна міфологія.	4	7	11
8.	Методика оформлення бібліографічного апарату. Зимовий цикл календарної обрядовості.	4	7	11
9.	Затвердження розділів науково-дослідної роботи у світлі її теми, завдань. Робота над ними. Весняний цикл календарної обрядовості.	4	7	11
10.	Складання висновків дослідження. Літній цикл календарної обрядовості.	4	7	11
11.	Загальне редагування дослідження. Основні недоліки при його підготовці до друку. Осінній цикл календарної обрядовості.	4	7	11
12.	Вимоги до оформлення додатків. Таблиці, схеми, приклади жанрів як основа ефективного сприйняття дослідження. Мультимедійна презентація. Системи родинної обрядовості.	4	7	11
13.	Вимоги до зовнішнього вигляду науковця під час захисту НДР. Ведення діалогу. Дискусії. Відповіді на гострі запитання. Виникнення і розвиток героїчного епосу.	4	7	11
ВСЬОГО		144 год.		

НАВЧАЛЬНА РОБОЧА ПРОГРАМА НАУКОВОГО ОБ'ЄДНАННЯ УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ (ФОЛЬКЛОРИСТИЧНИЙ ГУРТОК)

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Кількість годин на тиждень – 4. Загальна кількість годин на рік – 144.

1. Вступне заняття. Мета, завдання навчального курсу. Ознайомлення з порядком і планом роботи гуртка. Презентація гуртка «Фольклористика»: виставка-добірка учнівських наукових робіт, зустріч з переможцями конкурсів-захистів, представлення науковців та наукових керівників із базових вищих навчальних закладів.

Практична робота. Написання тесту з метою перевірки рівня підготовки учнів.

2. Основи наукових досліджень: від перших кроків до становлення дослідника. Форми організації наукової роботи. Організація роботи у науковому колективі. Професійні вимоги до вчених. Індивідуальна наукова робота. Робоче місце дослідника.

Фольклор і ментальність народу. Поетика міфу. Міфічне мислення. Жанрова своєрідність праслов'янського міфу. Класифікація міфів: космогонічні, антропологічні, тотемічні, героїчні, теогонічні, календарні, есхатологічні, історичні (культово-біографічні). Праслов'янський космогонічний міф про створення людства. Метафора правічного дерева. Вірування. Повір'я. Перестороги (забобони).

Практична робота. Укладання термінологічного словничка.

3. Особливості затвердження тематики наукових робіт. Розмаїття досліджень. Принципи організації наукових досліджень: основні правила. Основні компоненти теорії: емпірична основа, теоретична основа, логіка теорії. Основний масив теоретичних знань. Наукова ідея. Принцип. Поняття. Категорії. Судження. Умовиводи. Гіпотеза. Методологічні принципи: наукової об'єктивності, історизму, системності, діалектичного протиріччя, єдності якості і кількості, діалектичного заперечення, розвитку, казуальності. Фетишизм. Анімізм. Тотемізм. Провідні культи, поширені на території давньої України. Язичницький пантеон. Монотеїзм. Політеїзм. Демонологія.

Практична робота. Семінар «Дослідження жанрів української міфології». Підготовка доповіді та мультимедійної презентації на тему «Міфологія і фольклор».

4. Специфіка роботи з бібліографічним апаратом наукового джерела. Інтелект та пізнання. Ознаки інтелекту. Ознаки розумової праці. Колективний інтелект. Штучний інтелект. Перспективи інтелекту.

Дослідження жанрів української міфології. Синкретичне мислення. Магія. Вірування. Обряд. Ініціація як важливий магічний обряд.

Ритуально-міфологічна основа магічних словесних формул. Клятва. Замовляння, їхня тематична та функціональна класифікація. Заклинання. Прокляття. Ворожіння. Ритуал. Обряд. Магічний смисл обрядових дій.

Практична робота. Виконання творчих завдань на закріплення вмінь; формування навичок аналізу творів жанрів фольклору; визначення віршової організації творів фольклору.

5. З'ясування актуальності, наукової новизни наукового дослідження. Уміння формулювати мету, завдання, практичне значення, об'єкт, предмет дослідження.

Поетика міфу. Міфічне мислення. Міфологія і фольклор.

Практична робота. Виконання творчих завдань на закріплення вмінь визначати і характеризувати роди, жанри і жанрові форми фольклорних творів. Написання тесту.

6. Провідні наукові джерела енциклопедичного характеру: знайомство й вироблення навичок роботи з ними. Знайомство з основними першоджерелами за темою досліджень випускників МАН.

Прийняття християнства: події та наслідки для фольклористики. Магія язичницький та християнських свят: Коляди – Різдво Христове, Великдень – Паска, Зелені свята – Трійця, Купало – Івана Хрестителя, свято Перуна – пророка Іллі тощо.

Практична робота. Виконання творчих завдань на закріплення вмінь визначати та аналізувати стиль фольклорного твору. Підготовка доповіді та мультимедійної презентації на тему «Синтетична модель сучасної релігії».

7. Визначення структури дослідження, вимог до написання і оформлення його основних компонентів. Загальна кількість розділів, необхідність використання додатків, схем, презентації.

Практична робота. Семінар «Біблійна міфологія». Написання твору на тему «Бог: Елогіум, Єгова, Адонай; ангели: серафими, херувими. Рай та пекло (на вибір)».

8. Методика оформлення бібліографічного апарату. Основні недоліки під час оформлення списку використаних джерел. Знайомство з науковими дослідженнями. Практичне вивчення вимог до оформлення бібліографічного апарату.

Зимовий цикл календарної обрядовості. Свято Маланки. Водохреща. Різдвяний обрядовий фольклор, його провідні мотиви. Специфіка виконання. Народна драма. Водіння кози. Жанр щедрівок: своєрідність та походження. Водіння Маланки. Вертепна драма як підґрунтя народного театру.

Практична робота. Складання таблиці «Зимовий цикл календарної обрядовості». Семінар «Різдвяний обрядовий фольклор, його провідні мотиви».

Підготовка доповіді та мультимедійної презентації на тему «Поетика колядок, їхня тематична класифікація: міфологічно-культові, біблійні, родинно-господарські, княжі, еротичні, історико-героїчні». Написання тесту.

9. Затвердження розділів науково-дослідної роботи у світлі її теми, завдань.

Робота над ними. Пошук матеріалів.

Особливості проведення фольклористичної практики. Знайомство з провідними етнографічними колективами краю. Відвідування етнографічних музеїв навальних закладів, закладів культури області і регіону. Весняний цикл календарної обрядовості. Періодизація світлового року. День весняного рівнодення як початок календарного року язичників. Весняний Великдень. Рахманський Великдень. Волочebний понеділок. Ритуальні гульбища та ігрища як форми парування язичників. Веснянки, великодні пісні, специфіка, види, зв'язок із обрядом. Тематична класифікація веснянок: тотемічні, міфологічні, рослинні, еротичні, історичні, родинно-побутові, сатиричні, величальні. Пасхальна драма. Ритуальна основа Великодніх свят: біблійна основа. Великий Піст. Духовне очищення як одна із форм спокутування гріхів за провини людства.

Практична робота. Виконання творчих завдань на закріплення вмінь користуватися різними методами дослідження фольклорного твору.

10. Складання висновків дослідження. Редагування розділів. Відповідність основним вимогам. Вимоги до їх оформлення. Загальне оформлення роботи. Вимоги до оформлення першої сторінки.

Літній цикл календарної обрядовості. Святкування Клечальної неділі. Русалії. Русальний тиждень. Русальний Великдень. Зелені свята. Троїцькі пісні. Свято Петрівки: своєрідність виконання петрівчаних пісень. Ритуально-міфологічна основа свята Івана Купала. Язичницька обрядовість: вінкоплетення, обряд собітки. Своєрідність русальних пісень. Ораїстичний характер етапів святкування. Майські та царинні пісні.

Практична робота. Розробка концепції дослідження, визначення мети та завдань роботи. Створення перспективного схематичного плану дослідницької діяльності. Складання плану наукової роботи. Вибір методів дослідження. Підбір теоретичних, критичних та історико-літературних джерел, необхідних для роботи. Ознайомлення з різновидами каталогів у бібліотеці, оформлення талона замовлень у бібліографічному відділі; обробка даних електронної мережі.

11. Загальне редагування дослідження. Основні недоліки при його підготовці до друку. Бібліографічний апарат, вимоги до оформлення.

Осінній цикл календарної обрядовості. Жниварська поезія і обрядовий контекст. Етапи жниварських робіт. Зажинки, жнива, обжинки. Ритуально-міфологічна основа обрядів обходу поля, посвячення дівчат у жниці.

Культ першого (боярин) та останнього (дід) снопів. Звеличення праці у піснях: жниварські, косарські, гребовицькі. Зв'язок календарно-обрядової поезії з художньою літературою.

Практична робота. Створення вступної частини наукового слідження. Узагальнення попередньої підготовчої роботи (обґрунтування актуальності, новизни, мети та завдань дослідження, короткий огляд ступеня розробки проблеми). Структурування основної частини наукової роботи, укладання розділів. Опрацювання наукової літератури й систематизація прочитаного: конспектування, складання тез і тематичних виписок. Обробка фактичного матеріалу: карткування, цитування, виписки, систематизація та диференціація матеріалу. Тлумачення невідомих термінів, робота зі словниками та довідниками. Оформлення посилань на опрацьовану наукову літературу. Робота над розділами, параграфами основної частини наукового дослідження. Поглиблена розробка авторської гіпотези. Змістовий виклад матеріалу наукового дослідження, логічність та послідовність теоретичних та практично-експериментальних положень дослідження. Формування висновків до кожного розділу, параграфа, узагальнюючий аналіз зібраного фактичного матеріалу. Обробка і критичний аналіз результатів наукової роботи.

12. Вимоги до оформлення додатків. Таблиці, схеми, приклади жанрів як основа ефективного сприйняття дослідження. Мультимедійна презентація. Особливості використання наочності, музичного супроводу, інших презентаційних елементів.

Системи родинної обрядовості. Дослідження родинно-обрядової творчості. Обряд весілля. Етапи весілля. Весільні чини. Весільний поїзд. Бгання короваю. Оглядини. Розплітання коси. Вирядження молодого. Посад. Поклони. Покріплення водою (посипання житом). Вінчання. Покривання. Весільні хліби: паляниця, шишки та калач, голубки та гуски. Обряд посагу, комори. Післявесільні обряди. Поетика весільних пісень. Зв'язок з іншими жанрами народнопоетичної творчості.

Родильний обряд. Обряди першої купелі, ім'янаречення, провідування, хрестини, зливки, пострижини. Замовляння, величальні пісні. Поховальний обряд. Проща. Проводи. Поминки. Коливо. Тризна. Култ померлих предків.

Голосіння як вид родинно-обрядової поезії. Види та класифікація голосінь. Обряди, пов'язані з будівництвом оселі та новосіллям.

Практична робота. Введення та оформлення графічного та ілюстративного матеріалу. Формування висновків до кожного розділу, параграфа, узагальнюючий аналіз зібраного фактичного матеріалу. Обробка і критичний аналіз результатів наукової роботи. Узагальнення та формулювання висновків. Формування списку використаної літератури. Укладання додатків до наукової роботи. Редагування та корегування роботи, підготовка матеріалів до друку.

13. Вимоги до зовнішнього вигляду науковця під час захисту НДР. Підготовка до захисту: теорія і практика. З досвіду науковців. Ведення діалогу. Дискусії. Відповіді на гострі запитання. Уміння ставити доречні запитання. Підготовка кращих робіт МАН до участі у Всеукраїнському конкурсі-захисті науково-дослідницьких робіт.

Виникнення і розвиток героїчного епосу. Цикли билинного епосу. Билини «київського» циклу. Зв'язок билин із казками. Походження терміну «дума». Жанрова своєрідність дум. Композиція та сюжет дум. Їхня тематична класифікація: про героїчну боротьбу українського народу проти турецько-татарської навали, польського шляхетсько-польського поневолення; суспільно-побутові. Образ козака у думах. Класифікація дум, особливості композиції і мови. Стильові ознаки та жанрова своєрідність історичних пісень. Тематична класифікація пісень: доби козаччини (XV-XVII), Коліївщини та Гайдамаччини (XVII- XVIII), початку XIX ст., часів революційних змагань початку XX ст. Маршові, повстанські, родинно-побутові, суспільно-побутові пісні. Пісні-хроніки. Зв'язок із жанрами думи та історичної пісні. Жанрова своєрідність балад. Тематична класифікація. Специфіка баладного сюжету. Збирання та вивчення жанру ліричних пісень. Тематика родинно-побутових пісень. Пісні-гімни. Художні та композиційні особливості коломийок. Тематика пісень літературного походження. Романси. З історії збирання та вивчення історичної прози. Легенди. Тематична класифікація легенд: Легенди рідного краю. Небилиці. Народні оповідання. Бувальщини. Анекдоти: стилістичні особливості. Суспільно-побутові пісні. Козацькі пісні, їх виникнення й побутування, патріотичне спрямування. Рекрутські пісні. Чумацькі пісні, їх виникнення. Чумацький шлях на південь, шлях Коломийський. Пісні української повстанської армії; їх виникнення, патріотична спрямованість. Ідейний зміст і художня форма пісень. Пісні-гімни. Пісні літературного походження. З історії жанру, ознаки, авторство. Літературно-фольклорні зв'язки. Романси, їх виховне значення.

Практична робота. Психологічний тренінг. Складання плану захисту роботи. Написання доповіді. Підготовка мультимедійної презентації. Виступ. Проведення дискусії. Обговорення виступів, визначення недоліків, коментування, поради.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Учні мають знати:

основні фольклорознавчі поняття;
науково-літературну термінологію;
наукові здобутки провідних фольклорознавців XIX-XXI століть;
вимоги до написання різних видів учнівських наукових робіт;
ознаки та специфіку наукового стилю;
методи фольклорознавчих досліджень;
будову наукової роботи та вимоги щодо її оформлення;
різновиди бібліотечних каталогів, правила укладання бібліографії, оформлення цитат;
особливості тезування, конспектування, оформлення тематичних виписок;
етапи захисту наукової роботи;
вимоги до оформлення наочних матеріалів;
правила культури мовлення під час захисту і ведення дискусії.

Учні мають уміти:

використовувати фольклорознавчу термінологію у навчанні та науково-дослідницькій діяльності;
володіти методами фольклорознавчих досліджень;
складати алгоритм наукового дослідження;
працювати в бібліографічному відділі бібліотеки;
конспектувати, тезувати наукову літературу;
обробляти дані мережі Інтернет;
систематизувати опрацьовану наукову літературу;
безпосередньо та опосередковано цитувати, оформляти посилання на опрацьовану наукову літературу;
аналізувати наукові підходи до проблеми дослідження;
тлумачити терміни, гіпотези;
структурувати наукову роботу;
формулювати висновки наукового дослідження;
укладати список використаних джерел;
укладати додатки до наукової роботи;
редагувати та корегувати текст;
оформляти роботу;
оформляти наочні матеріали;

створювати мультимедійні презентації;
 володіти основами ораторського мистецтва;
 складати план захисту науково-дослідницької роботи і виголошувати доповідь з урахуванням ситуації спілкування;
 аналізувати власні помилки і знаходити шляхи їх усунення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Войтович В. Українська міфологія. К.: Либідь, 2002. 664 с.; іл.
2. Воропай О. Звичайі нашого народу. Етнографічний нарис: у 2 кн. К.: Оберіг, 1991. Т. 1. 450 с.; Т. 2. 445 с.
3. Голобородько В. Наукова робота учнів. Програма організації науково-дослідницької діяльності учнів. Харків: Основа, 2005. 208 с.
4. Закувала зозуленька: Антологія української народної поетичної творчості. К., 1998.
5. Калинова сопілка: Антологія української народної прозової творчості. К., 1998.
6. Кремінь Т., Шуляр В. Мала академія наук: науково-дослідна робота. Миколаїв: Іліон, 2008. 112 с.
7. Крушельницька О. Методологія і організація наукових досліджень студентів: Навч. посібник. К.: Кондор, 2003.
8. Лановик М.Б., Лановик З.Б. Українська усна народна творчість: Підручник. К.: Заня-Прес, 2006. 591 с.
9. Літературознавчий словник-довідник / За ред. Р. Тром'яка, Ю. Коваліва та ін. К.: Академія, 1997. 750 с.
10. Нечуй-Левицький І. Світогляд українського народу. Ескіз української міфології. К.: АТ «Обереги», 1992. 85 с.
11. П'ятницька-Позднякова І. Основи наукових досліджень у вищій школі. К.: Центр навч. літ-ри, 2003.
12. Січко С., Кисельов С. Науково-дослідницька робота у школах нового типу: організація, методика, результат (науково-методичний посібник). Миколаїв: Колегіум, 1999. 82 с.
13. Скуратівський В. Дідух: Свята українського народу. К., 1995. 272 с.
14. Українська фольклористика. Словник-довідник. Тернопіль: Підручники і посібники, 2008. 448 с.
15. Українські народні казки [Електронний ресурс] Режим доступу - [http://proridne.org/folklore/books/Українські%20народні%20казки%20\(Зінчук](http://proridne.org/folklore/books/Українські%20народні%20казки%20(Зінчук%20У)
У
16. Філоненко С.О. Усна народна творчість: Навч. пос. К.: Центр учбової літератури, 2008. 416 с.

**Експертний висновок на програму з позашкільної освіти
дослідницько-експериментального напрямку
гуртка «Фольклористика»**

(для учнів 9-11 (12) класів закладів загальної середньої освіти, вихованців позашкільних, професійно-технічних, вищих I-II рівня акредитації навчальних закладів, які займаються науково-дослідницькою діяльністю)

Укладач програми: Руссова Владлена Миколаївна, кандидат філологічних наук, доцент, керівник гуртка «Фольклористика» Обласного будинку художньої творчості.

№ з/п	Параметри	Показники	Аргументація оцінки
1.	Відповідність структури і змісту програми типу навчальної програми	10	Структура програми гуртка «Фольклористика» відповідає сучасним вимогам до програм, оформлена відповідно до вимог державного стандарту та листа Інституту інноваційних технологій і змісту освіти від 05 червня 2013 року № 14.1/1-1685 «Про методичні рекомендації щодо змісту та оформлення навчальних програм з позашкільної освіти», зазначених у законах України «Про освіту», «Про позашкільну освіту»
2.	Об'єктивність заявленого типу програми за рівнем новизни (адаптована, інноваційна, авторська)	10	Програма адаптована (відповідно до Типових навчальних планів для організації навчально-виховного процесу в позашкільних навчальних закладах системи Міністерства освіти і науки України, затверджених наказом МОН України № 676 від 22.07.2007 р.)
3.	Ступінь новизни концепції, інноваційний характер програми (для інноваційної та авторської програм).	10	У програмі передбачена індивідуальна, самостійна та групова робота згідно з Положенням про порядок

	Оригінальність, наявність якісних відмінностей від чинних програм (для адаптованої)		організації індивіду та групової роботи в закладах позашкільної освіти (наказ України від 11.09.2017 № 651) Програма відрізняється від чинних програм тим, що враховує особливості дистанційного навчання
4.	Дотримання в рукописі вимог до оформлення навчальної програми; наявність усіх структурних елементів: пояснювальної записки, змісту навчального матеріалу, структурованого за розділами й темами, визначення часу на вивчення розділу та теми, деталізованих очікуваних або прогнозованих результатів (до кожної навчальної теми)	10	Дотримано структури програми. Пояснювальний записок сформульовано актуальності, мету завдання, має місце планування матеріалу. Кількість годин на рік 144 (4 години на тиждень)
5.	Відповідність заявленої мети та завдань програми передбачуваним результатам її реалізації	10	Заявлена мета та завдання програми відповідають передбачуваним результатам її реалізації: спрямовані на поглиблення знань про особливості розвитку фольклору, специфіку його жанрів, зв'язок усної народної творчості з художньою літературою.
6.	Загальна характеристика програми, яка відповідає критеріям, що засвідчують можливість використання програми в освітньому процесі	10	Програма передбачає виконання завдань, спрямованих на створення атмосфери наукового пошуку і систематичних досліджень; органічний зв'язок науково-дослідницької роботи із навчанням у школі.
7.	Дотримання принципу природничої освіченості під час формування навчальної програми	10	Упорядник дотримується принципу природничої освіченості під час формування навчальної програми і передбачає виховання аргументованості, виваженості

8.	Відповідність складності й обсягу матеріалу в змісті програми можливостям його засвоєння учнями певної вікової категорії на належному рівні за встановлений час	10	Складність та обсяг матеріалу відповідають можливостям його засвоєння вихованцями зазначеної вікової категорії
9.	Умотивованість поділу програми на розділи, їх послідовність, наявність зв'язків між ними; цілісний виклад матеріалу	10	Навчальний матеріал реалізується систематично і послідовно
10.	Рациональність дозування часу на вивчення різних елементів програми	10	Рационально розподілено час на вивчення різних елементів програми
11.	Відповідність змісту програми передбачуваним видам навчальної діяльності	10	Зміст програми відповідає передбачуваним видам навчальної діяльності. Основними видами навчальних занять є лекція; лабораторне, практичне, семінарське, індивідуальні та групові консультації
12.	Дотримання узгодженості навчального матеріалу із суміжними дисциплінами	10	Навчальна програма узгоджується з суміжними дисциплінами: народознавство, українська література, історія України)
13.	Об'єктивність прогнозованих результатів роботи за програмою, їх технологічність – можливість перевірити	10	Практичне значення набутих умінь та навичок зумовлене можливістю їх використання під час написання науково-методичних досліджень, окремих статей, можуть бути використані у роботі наукового товариства учнів Малої академії наук учнівської молоді Миколаївщини.
14.	Доцільність додатків (за умови наявності), рівень їх оформлення	–	

Середній бал (середнє арифметичне за всіма параметрами) 10 б.

Загальні висновки, рекомендації:

1. Програма пропонується ☒ до схвалення вченою радою МОІППО

2. Програму рекомендується (потрібне підкреслити):

уки
вної

43

4

- «Схвалити до використання в освітньому процесі».

3. Для успішної реалізації програми пропонуємо:

—
вважаємо, що представлену навчальну програму можна рекомендувати до використання.

Експерт: Вітковська О. Д., завідувач навчально-методичної лабораторії акмеології
Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.

Підпис експерта

Дата: 25 травня 2021 року

Підпис засвідчує
факт отримання

 О. Д. Вітківська

ВИТЯГ ІЗ ПРОТОКОЛУ
засідання вченої ради № 4
Миколаївського обласного інституту
післядипломної педагогічної освіти від 26 травня 2021 року

Голова: Шуляр В. І., д.пед.н., доцент, професор кафедри теорії й методики мовно-літературної та художньо-естетичної освіти, директор Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, заслужений учитель України.

Секретар ученої ради: Тюпа А. І., методист навчально-методичної лабораторії акмеології Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.

СЛУХАЛИ:

Стойкову Вікторію Володимирівну, к.пед.н., заступника директора з науково-педагогічної роботи Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, про схвалення навчальної програми гуртка з позашкільної освіти дослідницько-експериментального напрямку «Фольклористика» (укладач – Руссова В. М., к.філол.н., доцент, керівник гуртка «Літературна творчість» Обласного будинку художньої творчості Миколаївської обласної ради).

УХВАЛИЛИ:

Схвалити до використання в освітньому процесі навчальну програму гуртка з позашкільної освіти дослідницько-експериментального напрямку «Фольклористика» (укладач – Руссова В. М., к.філол.н., доцент, керівник гуртка «Літературна творчість» Обласного будинку художньої творчості Миколаївської обласної ради).

Голова вченої ради

Василь ШУЛЯР

Секретар ученої ради

Анжела ТЮПА

Рецензія на
«Навчальну програму з позашкільної освіти
дослідницько-експериментального напрямку гуртка
«Фольклористика»

«Навчальна програма з позашкільної освіти дослідницько-експериментального напрямку гуртка «Фольклористика» допомагає перевірити рівень знань молодих фахівців-фольклорознавців. Робота у гуртку, що відбуватиметься за цією програмою, забезпечуватиме ознайомлення учнів з кращими зразками фольклору, сприятиме теоретичній підготовці учнів з основних явищ і понять фольклорознавства, а також впливатиме на результативність проведення науково-дослідної діяльності.

Програма задовольняє вимоги, визначені для подібних нормативних документів. Складається з пояснювальної записки, тематичного плану і змісту програми. Подані також очікувані результати та список використаних джерел.

Загалом, «Навчальна програма з позашкільної освіти дослідницько-експериментального напрямку гуртка «Фольклористика» дозволяє школярам удосконалити свої знання з основ фольклорознавства; вивчити науково-літературну термінологію та наукові здобутки провідних фольклористів XIX-XXI століть. Протягом роботи гуртківці вивчають основні засади наукової діяльності та методи фольклорознавчих досліджень.

Рецензент:

кандидат філологічних наук,
професор кафедри української філології
міжкультурної комунікації
Дніпропетровського національного університету
імені Петра Могили

Підпис засвідчую
начальник відділу кадрів

Г.С.Косарева

О.А.Сасенко

**ЗГІДНО З
ОРИГІНАЛОМ**

Директор ОБСБ
В. П. Шпирин

Рецензія на

Навчальну програму з позашкільної освіти дослідницько-експериментального напрямку гуртка «Фольклористика» (складач: Руссова В.М., кандидат філологічних наук, доцент)

Розроблена «Навчальна програма з позашкільної освіти дослідницько-експериментального напрямку гуртка «Фольклористика»» дає можливість підвищити рівень знань молодих фольклорознавців. Робота у гуртку забезпечуватиме ознайомлення учнів з кращими зразками фольклору, сприятиме теоретичній підготовці з основних понять фольклорознавства та впливатиме на результативність проведення науково-дослідної діяльності. Навчання за цією програмою дійсно розширюватиме естетичне поле сприйняття українського фольклору в контексті нашої культури.

Складається програма з пояснювальної записки, тематичного плану та змісту. Подані також очікувані результати та список використаних джерел. Схвальним є й врахування у програмі особливостей дистанційного навчання, що видається актуальним у часи пандемії та нових викликів освіти.

Програма дозволяє школярам розвивати фольклоропошукові уміння, навички працювати з фольклорним матеріалом різного характеру; сприятиме виробленню вміння використовувати самостійно здобуті знання для розв'язання визначеного навчального завдання з фольклорознавства; формує навички пошуково-дослідницької діяльності.

Отже, «Навчальна програма з позашкільної освіти дослідницько-експериментального напрямку гуртка «Фольклористика»» задовольняє вимоги, що визначені для подібних нормативних документів.

Рецензент:

В.І.Шуляр,

доктор педагогічних наук, доцент,

директор Миколаївського обласного
інституту післядипломної педагогічної
освіти, заслужений учитель України

Затверджено
Зігнано
Директор обласного інституту післядипломної педагогічної освіти
В.І.Шуляр

14. 06. 2021

№ 213

Про затвердження навчальних програм
дослідницько-експериментального напрямку
гуртків «Літературна творчість»,
«Мистецтвознавство», «Фольклористика» та
художньо-естетичного напрямку
«Зразкового художнього колективу»
гуртка аплікації соломкою та соломоплетіння
«Сонячне сяйво» обласного Будинку художньої
творчості Миколаївської обласної ради

Відповідно до пункту 6, підпункту 13 пункту 11 Положення про департамент освіти і науки Миколаївської обласної державної адміністрації, затвердженого розпорядженням голови Миколаївської обласної державної адміністрації від 21 червня 2018 року № 257-р (зі змінами), на виконання наказу департаменту освіти і науки Миколаївської обласної державної адміністрації від 29 січня 2013 року № 61 «Про затвердження Положення про порядок розроблення й запровадження навчальних програм для забезпечення варіативної складової навчальних планів загальноосвітніх навчальних закладів Миколаївської області», рішення вченої ради Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти від 26 травня 2021 року (протокол № 4), із метою впровадження навчальних програм для закладів загальної середньої та позашкільної освіти

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити та рекомендувати до впровадження в освітній процес закладів загальної середньої та позашкільної освіти Миколаївської області навчальні програми дослідницько-експериментального напрямку гуртків

«Літературна творчість», «Мистецтвознавство», «Фольклористика» та художньо-естетичного напрямку «Зразкового художнього колективу» гуртка аплікації соломкою та соломоплетіння «Сонячне сяйво» обласного Будинку художньої творчості Миколаївської обласної ради (далі – Програми) (додаток).

2. Миколаївському обласному інституту післядипломної педагогічної освіти (Шуляр В. І.) розмістити затверджені Програми на сайті Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти та здійснювати навчально-методичний супровід їх упровадження в закладах загальної середньої та позашкільної освіти Миколаївської області.

3. Головам територіальних громад, начальникам управлінь (відділів, секторів) освіти міських (сільських, селищних) рад, керівникам закладів освіти сприяти впровадженню Програм у педагогічну практику.

4. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

Директор

Алла ВЕЛІХОВСЬКА

Інформація про навчальні програми
дослідницько-експериментального напрямку гуртків
«Літературна творчість», «Мистецтвознавство», «Фольклористика» та
художньо-естетичного напрямку «Зразкового художнього колективу»
гуртка аплікації соломкою та соломоплетіння «Сонячне саяво»
(протокол від 26 травня 2021 року № 4)

1. Навчальна програма гуртка дослідницько-експериментального напрямку «Літературна творчість» (укладач – Руссова В. М., к.філол.н., доцент, керівник гуртка «Літературна творчість» Обласного будинку художньої творчості Миколаївської обласної ради. Рецензенти: Шестопалова Т. П., д.філол.н., професор, завідувач кафедри української філології та міжкультурної комунікації Чорноморського національного університету ім. Петра Могили; Родіонова І. Г., к.філол.н., доцент кафедри української мови і літератури Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Експерти: Гладишев В. В., д.пед.н., професор, професор кафедри теорії й методики мовно-літературної та художньо-естетичної освіти Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти; Погорелова Л. В., методист навчально-методичної лабораторії акмеології Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти).

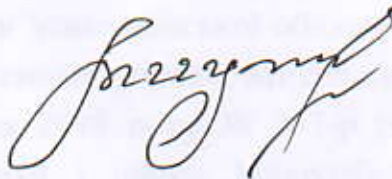
2. Навчальна програма гуртка дослідницько-експериментального напрямку «Мистецтво» (укладач – Васильєва Л. Л., к.мист., керівник секції «Мистецтвознавство» Обласного будинку художньої творчості Миколаївської обласної ради. Рецензенти: Стріхар О. І., д.пед.н., доцент, завідувач кафедри музичного мистецтва Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського; Мицик С. В., к.культур., доцент, директор Миколаївського фахового коледжу культури і мистецтв Миколаївської обласної ради; Експерти: Мірошніченко Т. В., методист кафедри теорії й методики мовно-літературної та художньо-естетичної освіти Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти; Вітковська О. Д., завідувач навчально-методичної лабораторії акмеології, Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти).

3. Навчальна програма гуртка дослідницько-експериментального гуртка «Фольклористика» (укладач – Руссова В. М., к.філол.н., доцент, керівник гуртка «Літературна творчість» Обласного будинку художньої творчості

Миколаївської обласної ради. Рецензенти: Шуляр В. І., д.пед.н., доцент, професор кафедри теорії й методики мовно-літературної та художньо-естетичної освіти, директор Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти; Косарева Г. С., к.філол.н., доцент кафедри української філології та міжкультурної комунікації Чорноморського національного університету ім. Петра Могили. Експерти: Погорелова Л. В., методист навчально-методичної лабораторії акмеології Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти).

4. Навчальна програма художньо-естетичного напрямку «Зразкового художнього колективу» гуртка аплікації соломкою та соломоплетіння «Сонячне сяйво» (укладач – Губська Н. М., керівник «Зразкового художнього колективу» гуртка аплікації соломкою та соломоплетіння «Сонячне сяйво» обласного Будинку художньої творчості Миколаївської обласної ради. Рецензенти: Євдокимова І. В., завідувач методичним відділом обласного Будинку художньої творчості Миколаївської обласної ради. Експерти: Крик Д. О., методист кафедри теорії й методики мовно-літературної та художньо-естетичної освіти Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти; Вітковська О. Д., завідувач навчально-методичної лабораторії акмеології Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти).

Директор МОППО

Василь ШУЛЯР

Здійнято
фотографовано
і проінформовано
17 (сімнадцять)
аркушів
Заступ. дир. з НБД
ОБХП А. Киянова
[Signature]